

WUOZ-ZN.5183.1223.2023.KKA

URZĄD MIASTA
RADOMSKO
WPLYNEŁO
dnia 21-11-2023
Nr 609/15 zał.
JRWA

Łódź, 15-11-2023 r.

Urząd Miasta Radomska
ul. Tysiąclecia 5
97-500 Radomsko

W odpowiedzi na pismo z dnia 17.10.2023 r. (data wpływu 20.10.2023 r.) w sprawie wydania wytycznych, jakie mają być zawarte w dokumentacji projektowej remontu części zabytkowej budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomsku przy ul. Narutowicza 4, dz. nr ewid. 104/2 obręb 18, Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków przedstawia swoje stanowisko.

Budynek przy ul. Narutowicza 4 w Radomsku jest wpisany do rejestru zabytków pod nr 430 (decyzja z dnia 20.05.1992 r.) w granicach nieruchomości z wyłączeniem współczesnego budynku biblioteki zlokalizowanego na działce. Ponadto przedmiotowa nieruchomość położona jest na obszarze historycznego układu urbanistycznego miasta Radomska ujętego w gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków.

W dniu 09.11.2023 r. pracownik tut. urzędu dokonał oględzin obiektu, które wykazały, iż wnętrza zabytku są całkowicie przekształcone, jednak części zewnętrzne budynku zachowały oryginalny charakter. ŁWKZ przedstawia następujące wytyczne konserwatorskie dla budynku:

1. Należy przeprowadzić kwerendę archiwalną dla przedmiotowego budynku, która pozwoli na ewentualne odtworzenie brakujących, nieczytelnych lub zatraconych elementów.
2. Należy przyjąć zasadę zachowania, zabezpieczenia i utrwalenia oryginalnej substancji zabytkowej. Oznacza to, że naprawy, wzmocnienia bądź uzupełnienia zachowanych oryginalnych elementów można dokonać w zakresie wynikającym ze stanu zachowania.
3. Podstawą dla projektu budowlanego dla remontu budynku powinna być ekspertyza/opinia techniczna. Za generalną zasadę należy przyjąć zachowanie jak najwięcej z substancji zabytkowej, zaś ewentualne roboty polegające na wymianie elementów konstrukcyjnych powinny być podparte ww. ekspertyzą/opinią techniczną.
4. Konieczne jest przeprowadzenie badań stratygraficznych elewacji budynku (w tym detalu architektonicznego), które pozwolą ustalić chronologię warstw oraz oryginalną kolorystykę. Na podstawie ww. badań należy opracować program prac konserwatorskich.
5. W przypadku brakujących elementów dekoracyjnych, należy dokonać ich rekonstrukcji na podstawie zachowanych elementów lub przeprowadzonej kwerendy archiwalnej; ważne jest odtworzenie cech historycznych zabytku, które uległy zniszczeniu lub wtórnym przekształceniom.

6. Widoczne na elewacjach pęknięcia i odspojenia najpewniej wynikają z obecności wilgoci, dlatego w pierwszej kolejności należy ustalić przyczynę zawilgocenia i wyeliminować lub znacznie ograniczyć jej działanie. W miejscach, w których występują zawilgocenie, zagrzybienie i zasolenie murów należy przeprowadzić odpowiednie działania polegające na ich osuszeniu, oczyszczeniu, odgrzybianiu i odsalaniu. Należy również rozważyć wykonanie izolacji przeciwwilgociowej oraz wymienić obecną betonową opaskę wokół budynku na przepuszczalną.
7. Należy zweryfikować szczelność pokrycia dachowego i obróbek blacharskich, a w razie potrzeby dokonać niezbędnych napraw lub wymiany. W przypadku wymiany należy zastosować blachę ocynkowaną lub tytan-cynk, niedopuszczalne jest stosowanie materiałów PCV.
8. Obecne schody zewnętrzne są wtórne, dlatego z konserwatorskiego punktu widzenia nie ma przeciwwskazań do ich przebudowy. Patio również nie posiada walorów zabytkowych, w związku z czym jego modernizacja jest dopuszczalna. Zaznacza się, iż nowoprojektowane elementy powinny otrzymać formę stylizowaną, harmonizującą z historycznym budynkiem.
9. Należy wykonać niezbędnych napraw tarasu, dopuszczalna jest wymiana posadzki z uwagi na fakt, iż jest ona wtórna.
10. Wszystkie instalacje znajdujące się na elewacjach powinny zostać ukryte lub zlikwidowane.
11. W budynku miejscowo widoczne są pęknięcia. Należy zweryfikować, czy mają one charakter konstrukcyjny i w razie potrzeby należy wykonać niezbędne wzmocnienia.
12. Zaleca się podczas opracowywania dokumentacji projektowej potraktować nieruchomość jako całość, tj. uwzględnić w inwestycji ogrodzenie oraz donice/gazonu od strony ulicy (również powinny być poddane niezbędnym pracom renowacyjnym). Ponadto podczas zajmowania się problemem wilgoci w zabytku należy uwzględnić wtórny budynek sąsiadujący (w przypadku wymiany opaski należy rozważyć, czy nie jest ona potrzebna również przy współczesnej części biblioteki, w razie potrzeby dokonać odgrzybienie, odsolenie w całości obiektu, etc.).
13. Ze względu na znaczne przekształcenia we wnętrzach budynku nie ma przeciwwskazań do wykonania nowych aranżacji sanitariatów i łazienek.
14. Oprawy oświetleniowe we wnętrzach są wtórne i można je poddać wymianie. Należy użyć opraw spójnych z oprawami zmodernizowanymi w ostatnich latach w pojedynczych pomieszczeniach. Dopuszcza się również montaż oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego.
15. Elementy takie jak kaloryfery oraz ich drewniane obudowy są wtórne i można je poddać wymianie.
16. Dopuszcza się modernizację obiektu przez wprowadzenie windy. Biorąc pod uwagę, że wartości zabytkowe obiektu widoczne są głównie w jego częściach zewnętrznych, należy w możliwie niewielki sposób ingerować w przestrzeń w jego bezpośrednim otoczeniu – w ten sposób nowe elementy nie będą wpływały negatywnie na odbiór budynku, ani nie wpłyną na jego otoczenie objęte wpisem do rejestru zabytków. Mając na uwadze powyższe – z konserwatorskiego punktu widzenia najlepszym rozwiązaniem będzie zaprojektowanie windy wewnątrz nowej części biblioteki.
17. Prace przy remoncie należy prowadzić z najwyższą starannością. Podczas remontu powinny zostać użyte specjalistyczne materiały o najwyższej jakości przeznaczone dla obiektów zabytkowych. Należy pamiętać, by zachować właściwą kolejność przy przeprowadzaniu badań, opracowań prac i robót budowlanych.

Ponadto Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków informuje, że zgodnie z art. 36 ustawy o z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2021 poz. 710 ze zm.) prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich oraz architektonicznych, a także podejmowania innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków wymaga uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Z upoważnienia Łódzkiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków

Anna Wróbel-Janiszewska

Naczelnik Wydziału Zabytków Nieruchomych

Otrzymują:

1. Adresat
2. aa.

Sprawę prowadzi:

Katarzyna Karwasik – Inspektor Wydział Zabytków Nieruchomych Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Łodzi,
Tel. (42) 631 78 93

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi
ul. Piotrkowska 99, 90-425 Łódź, tel.: 42 631 78 92, fax: 42 630 17 83
e-mail: sekretariat@wuoz-lodz.pl
<https://www.wuoz-lodz.pl>

Administratorem danych osobowych jest Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.WUOZ.RODO lub pod numerem telefonu: 42 631 78 92.

